

ringen den 5. maj 1958 havde fremsat ønske om en hjemmemarkedsordning for mælk og mejeriprodukter, der gik ud på, at hjemmemarkedsprisen for konsummælk og -fløde blev fastsat på basis af en afregningspris for smør på mindst 7 kr. pr. kg. Endvidere foresloges en margarineafgift og en forhøjelse af hjemmemarkedsprisen for smør med et til en sådan afgift svarende beløb. Motiveringingen herfor var ønsket om at løsrive de pågældende hjemmemarkedspriser fra den bestående sammenhæng med eksportpriserne for smør og derved sikre et rimeligt prisniveau på hjemmemarkedet for disse produkter.

Det oplystes videre, at selv om hjemmemarkedspriserne gennem mange år principielt har været knyttet til eksportpriserne, var dette princip dog tidligere gennem lange perioder blevet fraveget. Dette gjaldt således under de krisebetonede smørordninger i 1930'erne, da der delvis med statstilskud opretholdtes en højere hjemmemarkedspris end svarende til eksportprisen. Omvendt opretholdtes der under den anden verdenskrig og i de 2 første efterkrigsår en hjemmemarkedspris, der var lavere end eksportprisen, samtidig med at der var garanteret producenterne en fast pris.

Fra efteråret 1947, da vilkårene for den internationale samhandel syntes at nærme sig en normalisering, genindførtes princippet om at lade hjemmemarkedspriserne følge eksportpriserne. For at undgå en deraf følgende forhøjelse af hjemmemarkedspriserne ydede staten dog i en årrække tilskud til forbrugerpriserne for konsummælk og -fløde samt smør. Efter en gradvis afvikling bortfaldt disse tilskudsordninger helt i 1955, og siden da har alene de gennemsnitlig opnåede eksportpriser for smør, udtrykt ved det af Mejeribrugets Smørekspertudvalg ansatte afregningstal, været bestemmende for priserne for mælk og mejeriprodukter, der sælges på hjemmemarkedet.

Fra mejeribrugets organisationer blev det nu gjort gældende, at forudsætningen for dette principps opretholdelse måtte være en fri prisdannelse på verdensmarkedet, hvilken forudsætning man ikke længere fandt opfyldt, idet den internationale smørhandel i stadig højere grad var blevet præget af subsidier, importbegrænsninger og andre statsindgreb, der på tidspunktet for fremsættelsen af Fællesorganisationens ønske havde medført et sådant sammenbrud af smørmarkedet, at eksportprisen for dansk smør var faldet til 3 kr. 50 øre pr. kg. med tilsvarende følger for prisen på hjemmemarkedet.

Forud for fremsættelsen af lovforslaget, der i alt væsentligt var enslydende med den senere vedtagne lov, havde regeringen endvidere ført forhandlinger med en række af landbrugets organisationer, og *landbrugsministeren* oplyste ved fremsættelsen, at lovforslaget var tiltrådt af Landbrugsrådet, De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, De danske Mejeri-foreningers Fællesorganisation og De danske Konsummælkmejeriers Fællesrepræsentation.